

Чорноморський національний університет
імені Петра Могили
Інститут державного управління
Кафедра соціальної роботи, управління і педагогіки

АСПІРАНТУРА PhD

«АСИСТЕНТСЬКА ПРАКТИКА»

Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Освітньо-професійна програма	Публічне управління та адміністрування
Статус	Вибіркова
Форма навчання	Денна/Заочна
Семестровий контроль	Залік

Курс	
Семестр	

ECTS	15
Годин	450

Інформація про викладача

ПІБ	Чубук Руслан Валентинович кандидат педагогічних наук, доцент
Профіль викладача	https://du.chmnu.edu.ua/?page_id=336
e-mail	r.v.chubuk@ukr.net

Загальні положення

Базовим етапом професійного становлення майбутніх докторів філософії, як викладачів фундаментальних і професійно-орієнтованих дисциплін у вищих закладах освіти є асистентська практика. Педагогічна практика є складовою частиною підготовки фахівців до викладацької діяльності. В межах підготовки за освітньо-науковим рівнем «доктор філософії» аспіранти отримують ґрунтовну педагогічну підготовку.

Практика надає аспірантам практичну можливість опанування:

- навчально-виховним процесом у вищій школі (зокрема викладання професійних дисциплін),
- науково-методичною роботою забезпечення навчального процесу,
- організацією навчальної діяльності аспірантів,
- здобуттям компетенцій практичної викладацької діяльності.

Асистентська практика є необхідною умовою підготовки аспірантів. Вона проводиться після засвоєння аспірантами базовими засадами та принципами викладання у закладах вищої освіти. У процесі педагогічної практики поглиблюються знання з педагогіки вищої школи, розвиваються та закріплюються вміння:

- здійснювати науково-методичний аналіз навчальних програм окремих навчальних дисциплін;
- складати плани-конспекти занять;
- проводити різні види аудиторних занять;

- оцінювати результати власної діяльності;
- вдосконалювати комунікативні складові викладацької діяльності тощо.

Асистентська докторів філософії є невід'ємною складовою навчального процесу і обов'язковою для підготовки майбутніх викладачів вищих навчальних закладів (інститутів, університетів, академій). Даний вид практики проводиться на базі вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації, з відривом від навчання. Ця практика дозволяє, використовуючи теоретичний базис, розвивати у аспірантів активність, мобільність, творчість, креативність, ініціативність, самостійність, прагнення до самовдосконалення, а також можливість розробляти і впроваджувати в навчальний процес як сучасні методики навчання так і використовувати інноваційні педагогічні технології. Асистентська практика дозволяє аспірантам набути практичних умінь, навичок та досвіду викладацької діяльності, необхідних для викладання навчальних дисципліни за профілем набутої спеціальності.

Зміст асистентської практики

Під час практики на базі конкретної установи аспіранти повинні опанувати основні види навчальної, методичної та організаційно-виховної діяльності:

Методична робота:

- ознайомлення з галузевими стандартами вищої освіти щодо підготовки фахівців;
- ознайомлення з навчальними планами і робочими навчальними програмами дисциплін відповідного напрямку підготовки;
- вивчення науково-методичної літератури з метою теоретичного осмислення, практичної реалізації та оптимізації реального навчального процесу у вищій школі з фахової спеціальності;
- відвідуванні лекцій, семінарських занять та консультацій для вивчення методичного досвіду, системи навчальної роботи кафедри чи спеціальності в цілому,
- оволодіння методиками підготовки до навчальних занять і викладання навчального матеріалу;
- освоєння засобів організації та контролю самостійної роботи студентів, особливо під час підготовки до семінарських занять (додаткові питання, теми для обговорення, теми рефератів тощо);
- відвідування занять, які проводять аспіранти-практиканти з наступним обговоренням і письмовим рецензуванням;
- розробка плану-конспекту лекцій;
- розробка плану-конспекту семінарських або практичних занять;
- підготовка навчально-методичних матеріалів до семінарських або практичних занять;
- розробка і підготовка завдань для організації самостійної роботи студентів;
- проведення методичного аналізу та рефлексії навчального матеріалу після взаємовідвідування навчальних занять своїх сокурсників з метою оцінки їхньої педагогічної діяльності, виявлення переваг і недоліків, а також пропозицій щодо усунення виявлених недоліків.

Навчальна робота аспіранта має дві складові частини, що доповнюють одна одну: пасивна і активна (аудиторна) практика:

1. *Пасивна практика* в більшості випадків передуює активній (аудиторній) і полягає в:

- участі у навчально-методичній роботі кафедри;
- відвідуванні лекцій, практичних занять і консультацій, які проводять викладачі кафедри;

- відвідуванні лекцій і практичних занять, які проводять інші практиканти з наступною участю в обговоренні результатів і підготовкою письмової рецензії.

2. *Активна (аудиторна) практика* є основною, оскільки саме під час активної практики виявляються та закріплюються викладацькі здібності аспірантів. Активна практика включає в себе:

- взаємовідвідування занять провідних викладачів кафедри та своїх однокурсників з подальшим їх аналізом;
- проведення лекційних занять;
- проведення семінарських, практичних занять;
- проведення консультацій з навчального предмету;
- проведення індивідуальних занять зі студентами;
- розробку завдань для організації самостійної роботи з професійно-орієнтованих дисциплін;
- реалізація засобів діагностики навчальних досягнень студентів.

Організаційно-виховна робота:

- ознайомлення з принципами управління діяльністю структурного підрозділу навчального закладу;
- ознайомлення з планом організаційно-виховної роботи інституту (факультету), випускової кафедри;
- ознайомлення з правилами оформлення виробничої документації;
- участь у виховній роботі в студентському та учнівському колективах, виконання доручень куратора академічної групи;
- участь в організації та проведенні організаційно-виховних заходів;
- участь у профорієнтаційній роботі.

Індивідуальні завдання асистентської практики

АСИСТЕНСЬКА ПРАКТИКА-1

Завдання № 1.

Вивчення особливостей та специфіки роботи бази практики

- 1.1. Визначити підпорядкованість установи на рівні держави, області, міста, представити структуру, вказати джерела фінансування, законодавчу та нормативну базу, якою керується дана установа у своїй діяльності;
- 1.2. Сформулювати основні завдання, що їх вирішує установа;
- 1.3. Зазначити галузь, напрям, спеціальності, освітньо-кваліфікаційні рівні в межах яких здійснюється підготовка фахівців.

Завдання № 2.

Аналіз змісту та форм підготовки майбутніх фахівців

- 2.1. Ознайомитися з освітнім стандартом підготовки фахівця (за наявності): освітньо-кваліфікаційною характеристикою (ОКХ), освітньо-професійною програмою (ОПП) та засобами діагностики (ЗД) відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня.
- 2.2. Ознайомитися з навчальним планом спеціальності.
- 2.3. Ознайомитися з навчальними та робочими програмами професійно-орієнтованих дисциплін.

Завдання № 3.

Підготовка методичного забезпечення для навчальної дисципліни

- 3.1. Розробити силабус з професійно-орієнтованої дисципліни яку викладає аспірант в межах педагогічної (асистентської) практики.
- 3.2. Розробити робочу програму професійно-орієнтованої дисципліни яку викладає аспірант в межах педагогічної (асистентської) практики.

АСИСТЕНСЬКА ПРАКТИКА-2

Завдання № 4.

Підготовка методичного забезпечення для навчальних занять

- 4.1. Аспірант-практикант має підготувати опорний конспект до двох лекційних заняття з теми професійно-орієнтованої навчальної дисципліни кафедри, на базі якої проходить практику (за погодженням з керівником практики).
- 4.2. Аспірант-практикант має підготувати план-схему семінарсько-практичного заняття за темою лекційних занять, які він проводив.
- 4.3. Аспірант-практикант має підготувати завдання для організації самостійної роботи студентів з тем лекційного та семінарсько-практичного заняття, які він проводив.

Завдання № 5.

Проведення навчальних занять для студентів установи-баз практик

- 4.1. Студент-практикант проводить лекційне заняття, використовуючи власний опорний конспект та методичні матеріали.
- 4.2. Студент-практикант проводить семінарсько-практичне заняття використовуючи план-схему семінарсько-практичного заняття за темою лекційного заняття, яке він проводив.
- 4.3. Студент-практикант організовує самостійну роботу студентів з теми лекційного та семінарсько-практичного занять, які він проводив.

Завдання № 6.

Взаємне відвідування навчальних занять студентами-практикантами в установі-баз практик

- 6.1. Відвідати одне лекційне заняття, що проводять інші студенти-практиканти в установі-баз практик.
- 6.2. Відвідати одне семінарсько-практичне заняття, що проводять інші студенти-практиканти в установі-баз практик.
- 6.3. Здійснити аналіз лекційних та семінарсько-практичних занять, що вони відвідали і самоаналіз власних проведених занять.

АСИСТЕНСЬКА ПРАКТИКА-3

Завдання № 7.

Підготовка і написання тез доповіді для участі в науково-практичній конференції і фахової статті за темою дисертаційного дослідження

- 4.1. Підготувати Тези доповіді для участі у науково-практичній конференції за фахом аспіранта (Інформаційний лист конференції, текст тезисів за вимогами інформаційного листа конференції, перевірку на антиплагіат).
- 4.2. Підготувати фахову статтю **включену до переліку наукових фахових видань (категорія «Б»)**. (Інформаційний лист фахового журналу або збірника наукових праць,

текст статті за вимогами інформаційного листа, перевірку на антиплагіат, рецензію наукового керівника).

АСИСТЕНСЬКА ПРАКТИКА-4

Завдання № 8.

Підготовка і написання методичних рекомендацій з навчальної дисципліни яку викладає аспірант в межах педагогічної практики

- 8.1. Підготувати і написати методичні рекомендації з навчальної дисципліни яку викладає аспірант в межах педагогічної практики (Вимоги щодо написання методичних рекомендацій, текст методичних рекомендацій, перевірка на антиплагіат, і рецензія наукового керівника).

Програмні результати навчання

Нормативні результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються аспірантам на першому занятті.

№ з/п	Результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання (контрольні заходи)	Термін виконання
1.	- здійснювати науково-методичний аналіз навчальних програм окремих навчальних дисциплін;	За джерелами знань: <i>словесні</i> – розповідь, пояснення, лекція, бесіда, дискусія; <i>наочні</i> – спостереження, ілюстрація, демонстрація; <i>практичні</i> – вправи, завдання, рішення ситуаційних задач, круглий стіл, інсценування, ділова гра. За характером пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративні, проблемні, частково-пошукові.	Контроль за проходженням практики передбачає перевірку стану відвідування аспірантами бази практики, дотримання ними режиму роботи, внутрішнього розпорядку установи, ведення аспірантами-практикантами необхідної документації тощо. Основним звітним документом практики є щоденник практики, який заповнюється аспірантом щоденно.	Впродовж всього терміну
2.	- складати плани-конспекти занять;			
3.	- проводити різні види аудиторних занять;			
4.	- оцінювати результати власної діяльності;			
5.	- вдосконалювати комунікативні складові викладацької діяльності тощо.			

Навчальні ресурси

Всі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали наявні в університеті.

Система оцінювання

Приклад для заліку

Поточне виконання індивідуальних завдань і самостійна робота								Підсумко вий бал (залік)	Сума
Індивідуальні завдання								30	100
ІЗ 1	ІЗ 2	ІЗ 3	ІЗ 4	ІЗ 5	ІЗ 6	ІЗ 7	ІЗ 8		
70									

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 1 «Положення про академічну доброчесність в ЧНУ імені Петра Могили». Детальніше: <https://cutt.ly/PgA45Kj>

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Аспіранти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами. Детальніше: <https://goo.su/2Rtk>

Аспіранти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Інклюзивне навчання

Асистентська практика може викладатися для аспірантів з особливими освітніми потребами.

Навчання іноземною мовою

Враховуючи специфіку навчальної дисципліни, деякі поняття та навчальний матеріал вивчаються на англійській мові (фрагментарно). Також у процесі викладання навчальної дисципліни використовуються відеоматеріали на англійській мові. Враховуючи студентоцентризований підхід, за бажанням аспірантів, допускається вивчення матеріалу за допомогою англomовних онлайн-курсів за тематикою, яка відповідає тематиці конкретних занять.